



İSVEÇ KRALLIĞI

3 AYLIK DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2024 Ocak-Mart

Raporu Hazırlayan: Stokholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

1- Temel Ekonomik Göstergeler

İsveç Krallığı	2022	2023	2022/2023 % Değişim	2023 (1-3)	2024 (1-3)	2023/2024 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar - Milyar \$)	585	593	1,4	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,6	-0,2	-107,7	-	-	-
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	55.706	55.970	0,5	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (yıllık, %)	12,3	4,4	-64,2	10,6 (3)	4,1 (3)	-61,3
İşgücü (Milyon)	5,2	5,3	1,9	5,2 (2)	5,2 (2)	0
İşsizlik Oranı (%)	7,5	7,7	2,7	7,3 (2)	8,1 (2)	11,0
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	-4,5	4,8	206,7	0,8 (1)	1,3 (1)	62,5
İhracat (Milyar \$)	197,4	197,9	0,3	16,6 (1)	16,3 (1)	-2,1
İthalat (Milyar \$)	201,9	193,1	-4,4	15,8 (1)	15,0 (1)	-5,2

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir. İsveç 10,5 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2023 yılı verilerine göre 593 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 55.970 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 391 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla

birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılındaki % 5,1'lik büyümenin ardından 2022 yılında da % 2,6 oranında büyüme sergilemiştir. 2023 yılının ilk çeyreğinde % 0,7 oranında büyüyen İsveç ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde % 0,7, üçüncü ve dördüncü çeyreklerinde ise % 0,1 daralmıştır. Son üç çeyrektir küçülmekte olan ve teknik resesyona giren İsveç ekonomisi 2023 yılı genelini ise % 0,2 küçülme ile tamamlamıştır. 2023 yılında İsveç'in GYSİH'sı 593 milyar ABD Doları, kişi başına düşen GSYİH ise 55.970 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte iken, 2022 yılında enflasyon İsveç için tarihi sayılabilecek seviyelere ulaşmış ve 2022 Aralık ayında % 12,3 olmuştur. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank ilk olarak 21 Eylül 2022 tarihinde politika faizini 1 puan arttırarak % 1,75 olarak belirlemiş, sonrasında yapılan tedrici artışların neticesinde ise politika faiz oranını 27 Eylül 2023 tarihinden geçerli olmak üzere % 4'e yükseltmiştir. Anılan politikanın da etkisiyle enflasyonda düşüş eğilimi belirginleşmekte olup, 2023 Aralık ayında yıllık enflasyon % 4,4'e gerilemiştir. 2024 Mart ayında da yıllık enflasyon % 4,1 olarak gerçekleşmiştir. Riksbank, 27 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirdiği son İcra Kurulu toplantısı sonrasında yaptığı basın açıklamasında, politika faizini % 4'te sabit tutmakla birlikte enflasyonla ilgili beklentilerin olumlu seyretmesi durumunda 2024 yılının Mayıs veya Haziran ayında faiz indirimine gidilebileceğini açıklamıştır.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün arttırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı son yıllarda görece yüksek seyretmektedir. 2023 yılında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla oranla 71.000 artmış ve 5.270.000'e yükselmiştir. İşsiz sayısı ise 18.000 artarak 440.000 olmuştur. Bu çerçevede, 2022 yılında % 7,5 olan işsizlik oranı 2023 yılında % 7,7 olarak gerçekleşmiştir. Şubat 2024 ayına yönelik olarak açıklanan son istihdam verilerinde ise işsiz sayısında ve işsizlik oranında artış olduğu görülmekte olup, işsiz sayısı 465.000'e, işsizlik oranı ise % 8,1'e yükselmiştir.

İhracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilen 2021 yılının ardından İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, İsveç Kronunun ABD Doları karşısında % 18 değer kaybettiği 2022 yılında yavaşlayarak da olsa devam etmiş, İsveç'in ihracatı % 4,1 artışla 197,4 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 8,0 artışla 201,9 milyar ABD Doları olmuştur. 2023 yılı ise ihracatın ithalata oranla daha olumlu seyretmesi neticesinde, dış ticaret hacmindeki gerilemeye karşın İsveç'in dış ticaret açığının tersine çevrildiği bir yıl olmuştur. 2023 yılında İsveç'in ihracatı 2022 yılına göre % 0,3 artarak 197,9 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 4,4 azalarak 193,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılındaki 4,5 milyar ABD Doları dış ticaret açığının ardından 2023 yılında İsveç 4,8 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'te yaşanmakta olan ekonomik resesyona özellikle ithalat olmak üzere İsveç'in dış ticaretini de olumsuz etkilemekte olduğu görülmektedir. Ayrıca, İsveç Kronunun ABD Doları karşısındaki değer kaybı 2023 yılında da devam etmiş olup, 2023 yılında bir önceki yıla göre % 4,8 değer kaybı yaşanmıştır.

2024 yılı Ocak ayında ise İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 2,1 azalarak 16,3 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 5,2 azalarak 15,0 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde İsveç 1,3 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. Ocak ayında İsveç'in mineral ihracatında yaşanan % 26 düşüş dikkate çekmekte olup, demir cevheri ve konsantreleri ihracatında yaşanan düşüş ise % 55 seviyelerine ulaşmıştır.

2- Dış Ticaret

A- Dış Ticaretin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsveç'in İhracatı	Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsveç'in İthalatı	Türkiye'nin İsveç'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsveç Toplam Dış Ticaret Hacmi
2022	197,4	2,02	1,0	201,9	1,58	0,8	3,60
2023	197,9	2,25	1,1	193,1	1,57	0,8	3,82
2024 (1)	16,3	0,187	1,2	15,0	0,133	0,9	0,320

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

B- Dış Ticaretin Aylık Görünümü

	2023 İsveç'in İhracatı (\$)	2024 İsveç'in İhracatı (\$)	2023 Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı (\$)	2024 Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı (\$)	2023 İsveç'in İthalatı (\$)	2024 İsveç'in İthalatı (\$)	2023 Türkiye'nin İsveç'e İhracatı (\$)	2024 Türkiye'nin İsveç'e İhracatı (\$)
Ocak	16.628.882.088,0	16.276.671.444,0	229.716.787,0	187.316.653,0	15.812.194.953,0	14.988.331.905,0	142.425.437,0	133.193.746,0
Şubat	16.242.926.109,0		166.583.554,0		15.754.363.664,0		126.980.329,0	
Mart	18.701.858.185,0		238.691.833,0		17.890.481.373,0		148.093.506,0	
Nisan	15.697.959.693,0		163.325.174,0		16.043.643.778,0		119.984.810,0	
Mayıs	17.068.953.632,0		220.662.728,0		17.125.638.841,0		125.745.498,0	
Haziran	16.457.625.777,0		131.230.036,0		16.259.761.128,0		130.635.133,0	
Temmuz	13.947.474.772,0		178.245.852,0		13.374.510.842,0		118.662.416,0	
Ağustos	14.642.053.536,0		130.094.742,0		15.363.773.766,0		124.713.973,0	
Eylül	16.740.706.689,0		189.157.999,0		16.525.573.677,0		120.255.739,0	
Ekim	17.721.156.780,0		220.347.796,0		17.052.799.423,0		150.602.248,0	
Kasım	18.025.687.086,0		204.340.487,0		16.902.093.599,0		143.560.119,0	
Aralık	15.609.454.889,0		169.675.580,0		15.425.254.067,0		115.649.327,0	
Toplam	197.484.739.236,0		2.242.072.568,0		193.530.089.111,0		1.567.308.535,0	

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası aylık kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Kurlardaki farklılıklar nedeniyle yıllık olarak hesaplanan verilerle küçük sapmalar bulunmaktadır.

C- Dış Ticaretin Ürün Bazlı Görünümü

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 (\$)	2023 (\$)	2023 (\$) (1)	2024 (\$) (1)
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham), Diğerleri	14 971 670 249	11 268 367 185	990 114 172	957 069 504
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni Olanlar)	3 708 427 099	5 050 299 354	305 376 119	240 515 154
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3 843 200 046	4 151 845 877	258 551 800	297 405 286
27101943	Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	5 269 457 493	3 983 182 635	306 850 501	269 005 788
85171300	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	3 411 900 858	3 010 724 651	395 662 358	299 447 869
85176200	Hücreli Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	3 096 149 531	2 936 184 471	239 334 326	239 104 530
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	2 691 566 480	2 727 220 141	206 214 285	223 292 604
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	2 752 646 161	2 171 709 081	175 466 173	157 379 926
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni olanlar)	1 372 252 797	1 588 902 970	112 969 064	123 406 935
85076000	Lithium İyonlu, Diğer Akümülatörler	839 747 720	1 502 573 110	85 816 245	133 560 802

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2023 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3 Aylık Dış Temsilcilik Raporu
2024 Ocak-Mart

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün

GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 (\$)	2023 (\$)	2023 (\$) (1)	2024 (\$) (1)
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	6 181 497 815	5 541 539 682	489 468 220	503 907 438
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	4 680 621 425	4 975 003 298	453 825 584	324 946 290
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	3 229 714 119	4 726 294 187	361 097 144	569 936 186
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3 767 676 068	4 145 402 267	257 080 310	292 561 362
27101943	Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer Yakıtlar (Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler)	4 384 038 390	3 881 503 349	393 985 255	358 883 233
30021500	Dozlandırılmış veya Perakende Satışa Uygun Şekilde Ambalajlanmış veya Hazırlanmış Bağışıklık Ürünleri	2 744 792 621	3 591 280 562	316 717 821	210 967 905
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	2 926 781 721	3 052 542 580	232 684 329	102 299 078
27101245	Hafif Yağlar ve Müstahzarları: Kurşunsuz Benzin	2 616 307 010	2 422 773 358	206 526 127	143 266 046
85176200	Hücreyel Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	2 523 808 433	2 246 987 705	171 830 971	143 128 424
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan Sodalı veya Sülfatlı Kimyasal Odun Hamuru; Beyazlatılmış veya Yarı Beyazlatılmış	2 271 243 560	2 245 929 459	216 027 238	168 615 441

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2023 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3- İkili Ticaret

A- İkili Ticaretin ürün Bazlı Görünümü

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 (\$)	2023 (\$)	2023 (\$) (I)	2024 (\$) (I)
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac. <2500 Cm3-Taş.Kap.< 5 Ton (Sivil Kullanım İçin)	44 737 014	64 819 031	5 099 076	5 004 837
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	56 601 821	50 436 076	2 108 188	3 915 652
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası -6 kg <Kuru Çam. Kap <10 kg	36 579 558	43 947 049	3 798 015	2 971 725
87021011	Midibüs; Yeni, Sadece Dizel veya Yarı Dizel Motorlu, Taşıma Kapasitesi >= 10 kişi	13 141 613	36 780 164	334 302	2 458 832
87032110	Binek otomobilleri; Yeni, Sadece Benzinli, Taşıma Kapasitesi <10 Kişi, Silindir Hacmi<=1000 cm3	12 062 941	33 364 962	629 564	778 086
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan	29 669 376	29 521 221	2 250 179	3 079 387
84221100	Evlerde Kullanılan Bulaşık Yıkama Makineleri	35 577 531	25 667 493	2 499 942	1 737 863
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	20 671 580	22 092 390	1 419 050	2 262 450
61091000	Tişört, Fanila, Atlet, Kaşkorse vb. Giyim Eşyası; Pamuktan (Örme veya Kroşe)	20 057 030	20 441 654	1 620 133	1 734 384
84181080	Birden Fazla Dış Kapılı veya Çekmeceli veya Kombinasyon Kombine Haldeki Soğutucu-Dondurucular, Hacmi <=340 litre	18 854 697	19 119 199	1 295 567	1 834 508

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2023 yılında İsveç'e en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3 Aylık Dış Temsilcilik Raporu
2024 Ocak-Mart

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün

GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 (\$)	2023 (\$)	2023 (\$) (1)	2024 (\$) (1)
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil), Aglomere Edilmiş	310 542 369	196 519 122	23 969 620	0
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	174 475 232	159 562 850	18 477 343	27 578 599
87012110	Yarı Römorklar İçin Çekiciler; Yeni, Sadece Sıkıştırma Ateşlemeli İçten Yanmalı Pistonlu Motorlu Olanlar (Dizel, Yarı Dizel)	17 820 570	97 537 417	8 741 411	127 281
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan - Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	86 483 059	81 294 639	10 787 327	2 153 725
72044199	Pürüz Giderme ve Preslemede Meydana Gelen Çapaklar; Diğer (Diğer Demir ve Çelikten)	41 130 409	66 630 233	18 442 158	4 679 435
72254060	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, 4.75 <= Kalınlık <= 10mm	43 365 585	57 563 197	5 176 675	9 394 241
27079999	Taşkömürü Katranının Yüksek Sıcaklıkta Damıtılmasından Elde Edilen Diğer Yağlar ve Diğer Ürünler	57 682	54 578 228	0	0
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	68 655 082	54 157 888	9 135 576	4 388 245
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	34 112 468	44 999 265	2 695 434	11 528 057
72254040	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, Kalınlık > 10mm	37 420 391	44 322 443	4 444 160	8 479 694

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2023 yılında İsveç'ten en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç Dış Ticareti

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2022 yılında % 0,8 pay ile dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 34 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 31 inci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,8 olmuştur. Ülkemiz ise 2022 yılında % 1,0 pay ile en fazla ihracat yapan 29 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,4 pay ile en fazla ithalat yapan 20 nci ülke konumunda bulunmaktadır.

2024 Ocak ayında İsveç'in ihracatı 2023 Ocak ayına göre % 2,1 azalarak 16,3 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 5,2 azalarak 15,0 milyar ABD Doları seviyesine gerilemiş ve İsveç anılan dönemde 1,3 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'in dış ticaretinin miktar bazlı değişimi incelendiğinde ise ihracatının aynı seviyede gerçekleştiği, ithalatının ise % 2 oranında daraldığı görülmektedir.

İsveç'in 2024 Ocak ayındaki ihracatının bölgesel dağılımı incelendiğinde, ihracatın % 75,6'sının Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 56,9'u AB 27 ülkelerine gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 11,1'i Amerika; % 10,1'i Asya; % 1,7'si Afrika ve % 1,1'i ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 83,1 ile daha da bariz olup, bunun % 66,4'ünü AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 9,2; Amerika'nın % 6,4; Afrika'nın % 1,2 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,1 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2024 Ocak ayında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Almanya (% 10,6); Norveç (% 9,6); ABD (% 8,6); Finlandiya (% 7,2) ve Danimarka (% 6,9) olarak sıralanırken, ülkemiz 187,3 milyon ABD Doları ve % 1,2 pay ile 15 inci sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 16,3); Norveç (% 10,5); Hollanda (% 10,1); Danimarka (% 6,9) ve Finlandiya (% 5,2) olarak sıralanırken, ülkemiz 133,2 milyon ABD Doları ve % 0,9 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 19 uncu ülke olmuştur.

İsveç'in Ocak 2024 dönemindeki ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 46,1 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 15,7 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 8,7 ile odun ve kağıt ürünleri; % 8,6 ile mineraller; % 7,4 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe kara taşıtları (% 16,5); sınai makineler (% 15,0); elektronik-haberleşme (% 9,8) alt grupları özellikle

dikkat çekmektedir. İsviçre'in aynı dönemdeki ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 43,6 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatta da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 13,4 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 11,2 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 8,0 ile mineraller ve % 2,7 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 21,2) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 11,4); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 4,7) ile mobilya (% 1,2) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Türkiye-İsviçre İkili Ticari İlişkiler

Ülkemiz ile İsviçre arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsviçre'e ihracatımız 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Dolarına yükselmiş, 2022 ve 2023 yıllarında ise aynı seviyelerde gerçekleşmiş; İsviçre'ten ithalatımız 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken, 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Dolarına, 2022 yılında % 14 artışla 2,02 milyar ABD Doları, 2023 yılında ise % 11,4 artışla 2,25 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde İsviçre ile ikili ticaret hacmimiz 2023 yılında % 6,1 artışla 3,82 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmış olup, ülkemiz aleyhine 680 milyon ABD Doları ticaret açığı kaydedilmiştir.

2024 Ocak ayında ise 2023 Ocak ayına oranla İsviçre'e ihracatımız % 6,5 azalışla 133,2 milyon ABD Doları, ithalatımız % 18,5 azalışla 187,3 milyon ABD Doları, dış ticaret hacmimiz ise % 13,9 azalışla 320,5 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemiz ile İsviçre arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. İsviçre'e 2023 yılı ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; dizel/yarı dizel taşıtlar; demir-çelikten kuleler; otomatik çamaşır makineleri; dizel/yarı dizel motorlu midibüsler; benzinli binek otomobiller; pamuktan çoraplar; bulaşık makineleri; dokunmuş halılar; tişört, fanila ve atletler; soğutucular / dondurucular olmuştur. 2023 yılında İsviçre'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri; dizel/yarı dizel binek otomobilleri; yarı römorklar için çekiciler; odun hamurları; demir-çelikten çapaklar; alaşımlı çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den küçük); taşkömürü katranının damıtılmasından elde edilen yağlar; çok katmanlı kağıt ve kartonlar; ilaçlar; alaşımlı çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den büyük) olarak sıralanmıştır.

2024 Ocak dönemi ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsviçre'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (22 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (13 milyon ABD Doları); 85- elektrikli makine ve cihazlar (13 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (13 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (8 milyon ABD Doları); İsviçre'ten ithalatımızda ise 87- motorlu kara taşıtları (42 milyon ABD Doları); 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (34 milyon ABD Doları); 72- demir ve çelik (32 milyon ABD Doları); 48- kağıt ve karton (18 milyon ABD Doları); 30-eczacılık ürünleri (15 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

İkili Ekonomik – Ticari Gündem

Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç JETCO Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Anılan toplantıda İsveç ile ticaret hacmimizi, önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırarak 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiş olup, ikili ticari ilişkilerde anılan potansiyelin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Türkiye-İsveç II. Dönem JETCO Toplantısı ile anılan toplantıyla eşzamanlı olarak düzenlenecek ve iki ülke iş dünyasının temsilcilerini bir araya getirecek bir İş Forumunun 2023 yılı başında Stokholm'de gerçekleştirilmesi planlanmış, ancak gerek İsveç'in NATO üyelik süreci kapsamında yaşanan gelişmeler, gerekse deprem felaketi ve ülkemizdeki seçim süreci nedeniyle ortak bir tarih üzerinde mutabakat sağlanamamıştır.

Diğer taraftan, Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilen NATO Zirvesi öncesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, İsveç Başbakanı Sayın Ulf Kristersson ve NATO Genel Sekreteri Sayın Jens Stoltenberg arasında yapılan görüşme sonrasında yayımlanan basın açıklamasında: müttefikler arasındaki savunma ticareti ve yatırımlarında hiçbir kısıtlama, engel veya yasak olmaması gerektiği ve bu tür engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılacağı; Türkiye ve İsveç'in Türkiye-İsveç Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) aracılığıyla ekonomik işbirliğini arttırma konusunda anlaştığı; her iki ülkenin de ikili ticaret ve yatırımların geliştirilmesine yönelik fırsatların en üst düzeye çıkarılmasına gayret edecekleri; AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile vize serbestisi de dahil olmak üzere İsveç'in Türkiye'nin AB katılım sürecini canlandırma yönündeki çabalarını aktif olarak destekleyeceği hususlarına da yer verilmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısının Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer Bolat ile İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği ve Dış Ticaret Bakanı Sayın Johan Forssell'in başkanlıklarında gerçekleştirilmesi ve Ticaret Bakanları düzeyinde yapılacak JETCO Toplantısı ile eş zamanlı olarak Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Business Sweden tarafından Yuvarlak Masa Toplantısı düzenlenmesine yönelik gerekli hazırlıklara başlanmıştır. Konu ile ilgili olarak İsveç Dışişleri Bakanlığı ve Business Sweden ile gerekli istişareler sağlanmaktadır.